

Plenarhandling

B9-0410/2023

2.10.2023

FÖRSLAG TILL RESOLUTION

till följd av uttalanden av rådet och kommissionen

i enlighet med artikel 132.2 i arbetsordningen

om utvärdering av Moldaviens väg mot EU
(2023/2838(RSP))

**Viola von Cramon-Taubadel, Markéta Gregorová, Ignazio Corrao,
Jakop G. Dalunde, Alice Kuhnke, Pär Holmgren, Malte Gallée,
Francisco Guerreiro, Bronis Ropė, Nicolae Ștefănuță, Tineke Strik**
för Verts/ALE-gruppen

Europaparlamentets resolution om utvärdering av Moldaviens väg mot EU (2023/2838(RSP))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av sina tidigare resolutioner om Moldavien,
- med beaktande av Europeiska rådets beslut av den 23 juni 2022 om att bevilja Republiken Moldavien status som kandidatland,
- med beaktande av associeringsavtalet mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Moldavien, å andra sidan¹,
- med beaktande av den uppdaterade associeringsagendan EU-Republiken Moldavien för 2021–2027 av den 22 augusti 2022,
- med beaktande av Europeiska rådets slutsatser av den 23 mars 2023 om att EU kommer att fortsätta att tillhandahålla allt relevant stöd till Republiken Moldavien,
- med beaktande av den prioriterade handlingsplanen EU-Moldavien, som man enades om i juni 2023,
- med beaktande av det stödpaket för Republiken Moldavien som kommissionen lade fram den 28 juni 2023,
- med beaktande av kommissionens muntliga mellanliggande uppdatering om utvidgningen, som lades fram den 22 juni 2023,
- med beaktande av artikel 132.2 i arbetsordningen, och av följande skäl:
 - A. Den 23 juni 2022 beslutade rådet att bevilja Republiken Moldavien status som kandidatland till EU under förutsättning att Moldavien genomför nio åtgärder, däribland reformer av rättsväsendet, korruptionsbekämpning och en övergång bort från oligarki (så kallad ”avoligarkisering”).
 - B. Den 28 juni 2023 lade kommissionen fram ett stödpaket för Republiken Moldavien, som tar itu med effekterna av Rysslands anfallskrig mot Ukraina och syftar till att föra Moldavien närmare EU.
 - C. Den prioriterade handlingsplanen EU-Moldavien godkändes också i juni 2023 och kommer att fungera som en färdplan för ett fullständigt genomförande av det djupgående och omfattande frihandelsavtalet mellan EU och Moldavien och Moldaviens fortsatta integrering i EU:s inre marknad, med gemensamt överenskomna prioriteringar för 2023–2024.

¹ EUT L 260, 30.8.2014, s. 4.

- D. I kommissionens muntliga mellanliggande uppdatering om utvidgningen, som lades fram för medlemsstaterna i slutet av juni 2023, erkändes de framsteg som Moldavien har gjort och det bedömdes att landet fullt ut har genomfört tre av nio villkor.
- E. Kommissionen kommer att lägga fram en utvärdering av landets reformprocess i EU:s utvidgningspaket i början av november 2023.
- F. Ryska federationen fortsätter sina ansträngningar för att destabilisera Moldavien i ett försök att rubba landet ur dess demokratiska kurs mot Europa. Moldavien, Ukraina och Förenta staterna har bekräftat att underrättelseuppgifter avslöjar pågående ryska destabiliseringsinsatser i Moldavien med det slutliga målet att ersätta den nuvarande regeringen med ett proryskt alternativ, bland annat genom att anordna regeringsfientliga protester och betala människor för att närvara vid dem.
- G. Ryska federationen fortsätter att använda gas och andra resurser som ett medel för destabilisering och politisk utpressning och har kommit med tvivelaktiga krav som har avvisats av den moldaviska regeringen.
- H. I juni 2023 hade Moldavien tagit emot omkring 110 000 ukrainska flyktingar (vilket motsvarar över 4,5 % av landets totala befolkning). Moldavien hyser för närvarande fler ukrainska flyktingar per capita än något annat land.
1. Europaparlamentet lovordar den moldaviska regeringens ansträngningar för att genomföra de nödvändiga reformer som anges i de nio stegen i Europeiska rådets beslut från 2022 samt de ytterligare reformer som krävs på vägen mot EU-anslutning.
 2. Europaparlamentet välkomnar genomförandet av det bredare associeringsavtalet/det djupgående och omfattande frihandelsavtalet, som inbegriper demokrati, rättsstatsprincipen och mänskliga rättigheter. Parlamentet välkomnar framläggandet av den prioriterade handlingsplanen EU-Moldavien i juni 2023, vilken kommer att fungera som en färdplan för ett fullständigt genomförande av det djupgående och omfattande frihandelsavtalet mellan EU och Moldavien och Moldaviens fortsatta integrering i EU:s inre marknad, med gemensamt överenskomna prioriteringar för 2023–2024.
 3. Europaparlamentet välkomnar kommissionens beslut att införliva roaming i associeringsavtalet mellan EU och Moldavien, vilket gör det möjligt för moldavier som besöker EU att använda sina mobiltelefoner på samma prismässiga villkor som i sitt hemland, medan resenärer från EU kommer att åtnjuta samma rättigheter när de besöker Moldavien.
 4. Europaparlamentet välkomnar Europeiska rådets offentliggörande av ett stödpaket för Moldavien i juni 2023, som ska tillhandahållas av kommissionen. Parlamentet välkomnar det direkta budgetstödet till Moldavien, liberaliseringen av vägtransporter och den tillfälliga liberaliseringen av handeln med EU fram till juni 2024 när det gäller sju jordbruksprodukter.
 5. Europaparlamentet ser fram emot offentliggörandet av EU:s utvidgningspaket senast i början av november. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att samla den politiska viljan att ge förnyad kraft åt utvidgningsprocessen, i enlighet med artikel 49 i fördraget om Europeiska unionen och som en början på en meritbaserad process, och att infria

sina löften genom konkreta positiva steg i anslutningsprocesserna för de länder som vill ansluta sig till unionen och som förtjänar att ingå i den europeiska familjen.

6. Europaparlamentet välkomnar det faktum att enligt kommissionens muntliga uppdatering ansågs kraven på reformen av rättsväsendet, det civila samhällets engagemang och jämställdhet vara uppfyllda.
7. Europaparlamentet uppmuntrar Moldavien att intensifiera sina ansträngningar när det gäller genomförandet av de andra stegen, med fokus på att bekämpa korruption och organiserad brottslighet samt på reformer av den offentliga förvaltningen.
8. Europaparlamentet uppmanar Moldaviens regering att också erbjuda företrädare för det civila samhället att delta i de 35 arbetsgrupper som ansvarar för förhandlingarna om kapitlen om EU-anslutning och att intensifiera samarbetet med det civila samhället för att hjälpa landet att gå vidare på den europeiska vägen.
9. Europaparlamentet gratulerar Moldavien till dess framgångsrika organisation av toppmötet för den europeiska politiska gemenskapen i juni 2023.
10. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att på lämpligt sätt tillgodose de stödbehov som följer av Moldaviens nya status som kandidatland, bland annat genom att inrätta ett särskilt direktorat inom generaldirektoratet för grannskapspolitik och utvidgningsförhandlingar och säkerställa tillräcklig kapacitet vid EU:s delegation i Chişinău. Parlamentet begär att Moldavien ska inkluderas som mottagare inom ramen för EU:s finansiella instrument inför anslutningen så snart som möjligt, men senast när EU:s nästa fleråriga budgetperiod inleds. Parlamentet uttrycker sitt stöd för överföringen av outnyttjade budgetreserver från programmen inom instrumentet för grannskapet, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete – Europa i världen till förmån för Moldavien.
11. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att belöna hållbara framsteg med en bredare infasning av Moldavien och andra kandidatländer i relevant EU-politik och relevanta EU-initiativ, så att medborgarna kan dra nytta av fördelarna med anslutningen under hela processen och inte bara när den har slutförts.
12. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att utöka Moldaviens möjligheter att delta i och observera EU-institutionernas arbete samt att stärka den strukturerade politiska dialogen, inbegripet dialogen i anslutning till Europeiska rådets möte.
13. Europaparlamentet lovordar Moldavien för att landet fortsätter att hysa ett stort antal ukrainska flyktingar. Parlamentet uppmanar kommissionen att fortsätta att tillhandahålla humanitärt bistånd i Moldavien för att stödja utsatta ukrainska flyktingar och de familjer som tar emot dem, samt att anpassa detta stöd till den långsiktiga karaktären hos deras tvångsförflyttning.
14. Europaparlamentet uttrycker sin solidaritet med Moldavien och upprepar sitt orubbliga stöd för Republiken Moldaviens suveränitet och fördömer därför Ryska federationens och dess proxyaktörers hybridattacker som försöker destabilisera Moldavien och styra bort landet från dess demokratiska kurs, vare sig det sker genom kränkningar av

moldaviskt luftrum, cyberattacker, desinformationskampanjer, iscensatta protester eller genom att använda energi som vapen.

15. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att fortsätta att stödja den moldaviska regeringen, bland annat genom att stärka Moldaviens rättsliga, finansiella och revisionsmässiga kapacitet, för att bättre motverka Gazproms oerhörda krav på cirka 800 miljoner euro, vilket står i skarp kontrast till Moldaviens egna behov. Parlamentet uppmanar vidare kommissionen att hjälpa Moldaviens regering att diversifiera gasförsörjningen på kort sikt och att ersätta fossila bränslen med förnybara energikällor på medellång och lång sikt.
16. Europaparlamentet betonar att Moldavien dagligen motarbetar Rysslands hybridattacker, som är avsedda att destabilisera landet. Parlamentet erkänner att Moldaviens regering fortsätter med sin reformagenda vid en tidpunkt då Ryssland använder en kombination av energiutpressning, stöd till separatism, sponsring av massprotester mot regeringen, cyberattacker och desinformationskampanjer i ett försök att undergräva den.
17. Europaparlamentet uppmanar med kraft kommissionen och medlemsstaterna att hjälpa Moldavien att bygga upp sin motståndskraft mot potentiella framtida ryska hybridattacker på områdena försvar, it-säkerhet och strategisk kommunikation. Parlamentet välkomnar i detta avseende stödåtgärderna inom ramen för den europeiska fredsfaciliteten till stöd för Republiken Moldaviens väpnade styrkor. Parlamentet uppmanar vidare kommissionen och medlemsstaterna att vidta ytterligare åtgärder mot utländsk inblandning och desinformation och att stödja Moldavien i detta avseende.
18. Europaparlamentet välkomnar inrättandet av EU:s partnerskapsuppdrag i Moldavien, som ger strategisk rådgivning om att öka resiliensen hos landets säkerhetssektor på områdena krishantering och hybridhot, och om att motverka utländsk informationsmanipulering och inblandning. Parlamentet efterlyser en förlängning av mandatet för EU:s gränsövervakningsuppdrag för Moldavien och Ukraina, som löper ut i november 2023.
19. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och de internationella monetära institutionerna att investera i Moldaviens väg-, järnvägs- och hamninfrastruktur, vilket skulle kunna underlätta Ukrainas insatser för att bryta den ryska sjöblockaden och skapa starkare förbindelser med resten av Europa och på så sätt gynna Ukraina genom att bidra till att motverka Rysslands anfallskrig och återuppbygga landet.
20. Europaparlamentet varnar för att utdragna konflikter alltid riskerar att blossa upp, såsom vi har sett i Sydkaukasien. Parlamentet uppmanar de ansvariga aktörerna att undvika en destabilisering av situationen i Transnistrien och undvika att Rysslands anfallskrig sprids till moldaviskt territorium. Parlamentet uppmanar Ryska federationen att helt och villkorslöst dra tillbaka sina militära styrkor och försvarsmateriel från regionen Transnistrien, i linje med besluten från toppmötet i Istanbul 1999 för Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa och med respekt för Republiken Moldaviens suveränitet och territoriella integritet.

21. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen, vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, Europeiska utrikestjänsten, medlemsstaternas regeringar och parlament samt till Republiken Moldaviens president, regering och parlament.